

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 659/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou, Farská 12, Nitra, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/143/2024 z 9. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí jej dovolania v civilnom spore.

II.

2. Sťažovateľka sa žalobou z roku 2023 domáhala určenia vlastníckeho práva k pozemkom (zastavané plochy a nádvoría s výmerou 414 m²). Tvrdila, že pri uzavretí zmluvy, na základe ktorej bolo ešte v roku 2000 prevedené jej vlastnícke právo k týmto pozemkom na žalovaného, prišla do advokátskej kancelárie, v ktorej podpísala zmluvu, o ktorej si myslela, že jej predmetom je len užívanie pozemkov, a nie ich prevod na žalovaného. Konaním žalovaného a jeho advokáta tak bola uvedená do omylu, a preto je zmluva neplatná. Okresný súd žalobu sťažovateľky zamietol, keďže nepreukázala právne relevantný omyl pri uzatváraní kúpnej zmluvy.

3. Proti tomu podala sťažovateľka odvolanie. Namietala, že okresný súd rozhodol len na základe listín a výsluchu strán a bez návrhu nevykonal výsluch advokáta, u ktorého bola zmluva spísaná. Navrhla výsluch advokáta ako svedka. Krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu. Stotožnil sa so záverom o nepreukázaní relevantného omylu. Keďže sťažovateľka navrhla výsluch advokáta až v odvolaní, skonštatoval, že tak nevyužila možnosť navrhnúť tento dôkaz do momentu

koncentrácie konania podľa § 154 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Preto na tento návrh na výsluch svedka neprihliadol.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Uviedla, že nevykonaním výsluchu advokáta bez jej návrhu okresný súd postupoval v rozpore s princípmi podľa čl. 2 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 a 2 CSP. Zdôraznila, že okresný súd si musel byť vedomý potreby vykonať tento dôkaz na základe výsledkov ostatných dôkazov a muselo mu byť zrejmé, že ako starobná dôchodkyňa je slabšou stranou sporu, ktorá si nemohla dovoliť advokáta, zatiaľ čo žalovaný bol zastúpený. Okresný súd ju tak mal osloviť, či nenavrhuje výsluch advokáta.

5. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol. Uviedol, že krajský súd zrozumiteľne vysvetlil nevykonanie výsluchu advokáta. Stotožnil sa s jeho záverom o tom, že tento návrh nebol prípustnou novotou v odvolacom konaní. K tvrdeniu sťažovateľky o tom, že je slabšou stranou konania, poukázal na to, že čl. 6 ods. 1 CSP zakotvuje princíp ochrany slabšej strany v závislosti od predmetu konania a účelom čl. 6 ods. 2 CSP je zohľadniť špecifické potreby tých, ktorých zdravotný stav, prípadne sociálne postavenie môžu mať vplyv na realizáciu procesných práv. To však neprelamuje princíp rovnosti strán. Len preto, že sťažovateľka je vo vyššom veku, bez ďalšieho neznamena, že je slabšou stranou. Najvyšší súd uzavrel, že postupom krajského súdu nedošlo k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivý proces.

III.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti najvyššiemu súdu vytýka prílišný formalizmus. Je toho názoru, že výklad procesných noriem a princípov civilného sporového konania najvyšším súdom jej neprípustným spôsobom zúžil možnosť realizácie procesných práv. Nad rámec dôvodov, ktoré uviedla už v dovolaní, poukázala na to, že súdy nevykonaním výsluchu advokáta bez návrhu uprednostnili rýchlosť konania pred poskytnutím materiálnej ochrany jej práv. Boli pritom povinné vykladať procesné normy tak, aby v čo najširšej miere zabezpečili realizáciu ústavných práv.

IV.

7. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojevôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

8. Tak tomu v prípade sťažovateľky nie je. Nie je nesprávny záver najvyššieho súdu o tom, že okresný a krajský súd postupovali procesne správne, a preto sťažovateľke neznemožnili výkon jej procesných práv. Postup okresného súdu, ktorý nevykonal sťažovateľkou nenavrhovaný dôkaz, zodpovedá § 185 CSP, podľa ktorého súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, a bez návrhu môže vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov,

ak tieto nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou. Iné nenavrhované dôkazy môže vykonať len na zistenie splnenia procesných podmienok, vykonateľnosti rozhodnutia a na zistenie cudzieho práva. Nevykonanie navrhovaného dôkazu krajským súdom zodpovedá § 384 CSP, podľa ktorého odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonal súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla alebo ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie, alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. K žiadnej takejto okolnosti vo veci sťažovateľky nedošlo.

9. Najvyšší súd reagoval na námietky sťažovateľky týkajúce sa nevykonania výsluchu advokáta a súčasne jej ústavne udržateľným spôsobom vysvetlil, prečo ju aj pri použití základných princípov CSP nebolo možné pokladať za slabšiu stranu civilného sporu a inak pristupovať k tomu, že navrhla vykonať výsluch svedka až v odvolaní. Vzhľadom na to, že sťažovateľka ani len netvrdila, že jej spor so žalovaným by svojím predmetom predstavoval spor s ochranou slabšej strany alebo že by sťažovateľka z dôvodu jej špecifických potrieb pre účely riadneho uplatnenia procesných práv vyžadovala špecifický prístup, nemožno hodnotiť ako arbitrárny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého len vyšší vek sťažovateľky nepostačuje na záver o tom, že sťažovateľka je slabšou stranou sporu. V tomto kontexte nemožno pokladať za prílišný formalizmus, ak najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľka podala návrh na výsluch advokáta neskoro. Preto za formalistický či nepriateľský k ústavným právam sťažovateľky nemožno považovať záver najvyššieho súdu o odmietnutí jej dovolania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu